

MAKROEKONOMIE

ZKOUMÁNÍ, POPIS A POROVNÁVÁNÍ EKONOMIK JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ

VÝKON EKONOMIKY

VÝVOJ CEN

VYUŽITÍ PRACOVNÍCH SIL

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

STAV VEŘEJNÝCH FINANCÍ

DEFINICE ZÁKLADNÍCH SLEDOVANÝCH PARAMETRŮ

STANDARDIZACE METODIKY JEJICH VÝPOČTU

INTERPRETACE VÝVOJE SLEDOVANÝCH VELIČIN

PODKLADY PRO TVORBU HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

HODNOCENÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

MAKROEKONOMIE

MAKROEKONOMICKÉ AGREGÁTY/MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

- I. HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT
VÝKON EKONOMIKY A JEHO VÝVOJ

- II. MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI
VYUŽITÍ PRACOVNÍCH SIL

- III. MÍRA INFLACE
VÝVOJ CENOVÉ HLADINY

- IV. SALDO ZAHRANIČNÍHO OBCHODU
ROZDÍL HODNOTY VÝVOZU A DOVOZU

- +V. SCHODEK STÁTNÍHO ROZPOČTU A MÍRA ZADLUŽENÍ
STAV VEŘEJNÝCH FINANČÍ

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

I. HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT

VÝKON EKONOMIKY A JEHO VÝVOJ

„SUMA FINÁLNÍCH CEN SLUŽEB A ZBOŽÍ, VYPRODUKOVANÝCH NA DANÉM ÚZEMÍ ZA DANÉ OBDOBÍ“

VARIANTY, JEJICH SMYSL A UŽITÍ:

HDP

HDP/OBYVATELE

Δ HDP

NOMINÁLNÍ HDP

REÁLNÉ HDP

HNP

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

I. HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT

VÝKON EKONOMIKY A JEHO VÝVOJ

„SUMA FINÁLNÍCH CEN SLUŽEB A ZBOŽÍ, VYPRODUKOVANÝCH NA DANÉM ÚZEMÍ ZA DANÉ OBDOBÍ“

VARIANTY, JEJICH SMYSL A UŽITÍ:

HDP	CELKOVÁ SUMA, VYJADŘUJE VELIKOST A VLIV EKONOMIKY
HDP/OBYVATELE	ZÁKLADNÍ MĚŘÍTKO MÍRY EKONOMICKÉ VYSPĚLOSTI
Δ HDP	PROCENTNÍ TEMPA RŮSTU KLADNÁ - HOSPODÁŘSKÝ RŮST ZÁPORNÁ - HOSPODÁŘSKÁ RECESE
NOMINÁLNÍ HDP	SUMA BĚŽNÝCH CEN
REÁLNÉ HDP	SUMA TZV. STÁLÝCH CEN, OČIŠTĚNÍ OD VLIVU INFLACE
HNP	FIRMY DANÉHO STÁTU, BEZ OHLEDU NA MÍSTO PŮSOBENÍ

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

I. HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT

VÝKON EKONOMIKY A JEHO VÝVOJ

„SUMA FINÁLNÍCH CEN SLUŽEB A ZBOŽÍ, VYPRODUKOVANÝCH NA DANÉM ÚZEMÍ ZA DANÉ OBDOBÍ“

PROBLÉM PŘEPOČTU: PRO SROVNÁNÍ NUTNÝ PŘEVOD NA STEJNÉ JEDNOTKY

SMĚNNÉ KURZY

PODLE PRŮMĚRU ZA DANÉ OBDOBÍ

PPP

PARITA KUPNÍ SÍLY

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

II. MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI

VYUŽITÍ PRACOVNÍCH SIL

„PODÍL REGISTROVANÝCH NEZAMĚSTNANÝCH NA EKONOMICKY AKTIVNÍM OBYVATELSTVU“

ZÁKLADNÍ DRUHY:

FRIKČNÍ NEZAMĚSTNANOST

EXISTUJÍ NEZAMĚSTNANÍ I VHODNÁ PRACOVNÍ MÍSTA

PŘEVAŽUJE KRÁTKODOBÁ NEZAMĚSTNANOST

CYKlická NEZAMĚSTNANOST

EXISTUJÍ NEZAMĚSTNANÍ, NEEEXISTUJÍ VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA

ZÁKLADNÍ PŘÍČINOU JE NEGATIVNÍ FÁZE HOSPODÁŘSKÉHO CYKLU (RECESE)

STRUKTURÁLNÍ NEZAMĚSTNANOST

EXISTUJÍ NEZAMĚSTNANÍ, EXISTUJÍ VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA, ALE NEJSOU VHODNÁ

PŘÍČINOU JSOU STRUKTURÁLNÍ ZMĚNY

HROZÍ DLOUHODOBÁ NEBO REGIONÁLNÍ NEZAMĚSTNANOST

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

III. INFLACE

VÝVOJ CENOVÉ HLADINY

„MEZIROČNÍ ROZDÍL CENOVÉ HLADINY SPOTŘEBITELSKÉHO KOŠE“

ZÁKLADNÍ DRUHY:

INFLACE

NÁRŮST CENOVÉ HLADINY, POKLES KUPNÍ SÍLY MĚNY

DEFLACE

POKLES CENOVÉ HLADINY, NÁRŮST KUPNÍ SÍLY MĚNY

PŘÍZNAK KRITICKÉHO NEDOSTATKU POPTÁVKY A PENĚZ V OBĚHU

STAGFLACE

INFLACE V KOMBINACI S RECESÍ

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

III. INFLACE

VÝVOJ CENOVÉ HLADINY

„MEZIROČNÍ ROZDÍL CENOVÉ HLADINY SPOTŘEBITELSKÉHO KOŠE“

ZÁKLADNÍ DRUHY:

MÍRNÁ INFLACE

NÍZKÉ JEDNOTKY PROCENT

PŘIROZENÝ JEV

PÁDIVÁ INFLACE

DESÍTKY PROCENT

RIZIKO ROZTOČENÍ INFLAČNÍ SPIRÁLY

VYSOKÁ INFLAČNÍ SETRVAČNOST

HYPERINFLACE

RYCHLÁ ZTRÁTA HODNOTY PENĚZ

ROZPAD MĚNOVÉHO SYSTÉMU

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

IV. SALDO ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

ROZDÍL HODNOTY VÝVOZU A DOVOZU

ZÁKLADNÍ OBECNÝ CÍL: POZITIVNÍ SALDO
 STÁT VÍCE VYVÁŽÍ

PROBLÉM STRUKTURY VÝVOZU A DOVOZU:

VYSOKÁ SUMA HODNOTY EXPORTU

 PŘEVAŽUJÍ NEZPRACOVANÉ SUROVINY

 PŘEVAŽUJE ZBOŽÍ S VYSOKOU PŘIDANOU HODNOTOU

VYSOKÁ SUMA HODNOTY IMPORTU

 PŘEVAŽUJE SPOTŘEBNÍ ZBOŽÍ

 PŘEVAŽUJÍ STROJE A TECHNOLOGIE

MAKROEKONOMICKÝ ČTYŘÚHELNÍK

+V. STAV VEŘEJNÝCH FINANČÍ

SCHODEK STÁTNÍHO ROZPOČTU

ROZDÍL MEZI PŘÍJMY A VÝDAJI STÁTU ZA DANÝ ROK

SCHODKOVÝ (DEFICITNÍ) ROZPOČET

VYROVNANÝ ROZPOČET

PŘEBYTKOVÝ ROZPOČET

ABSOLUTNÍ VYJÁDŘENÍ JAKO SUMA V DANÉ MĚNĚ

RELATIVNÍ VYJÁDŘENÍ JAKO PROCENTO **HDP**

STÁTNÍ (VEŘEJNÝ) DLUH

SOUHRN ZÁVAZKŮ VŠECH SLOŽEK STÁTU

ABSOLUTNÍ VYJÁDŘENÍ JAKO SUMA V DANÉ MĚNĚ

RELATIVNÍ VYJÁDŘENÍ JAKO PROCENTO **HDP**

OBSLUHA STÁTNÍHO DLUHU

SUMA PRŮBĚŽNĚ PLACENÝCH ÚROKŮ

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

SUBJEKTY

VŠECHNY SLOŽKY STÁTU, KTERÉ OVLIVŇUJÍ EKONOMICKÝ VÝVOJ

VLÁDA JAKO CELEK

MINISTERSTVO FINANCÍ

PARLAMENT

CENTRÁLNÍ BANKA

CÍLE

HYPOTETICKY VYVÁŽENÝ ROZVOJ MAKROEKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

REÁLNĚ ROZVOJ PREFEROVANÝCH MAKROEKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

MONETÁRNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY OVLIVŇOVÁNÍM HODNOTY MĚNY

KUPNÍ SÍLA – INFLACE

SMĚNNÝ KURZ – SALDO ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

DOMÉNA CENTRÁLNÍ BANKY

OVLIVŇOVÁNÍ BANKOVNÍHO SYSTÉMU

VLASTNÍ OPERACE

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

MONETÁRNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

EMISE

VYDÁVÁNÍ PENĚZ

DISKONTNÍ SAZBA

ÚROK, ZA KTERÝ UKLÁDAJÍ KOMERČNÍ BANKY U CENTRÁLNÍ BANKY

POVINNÉ REZERVY

PENÍZE, KTERÉ MUSÍ KOMERČNÍ BANKY DRŽET A NEINVESTOVAT

OPERACE NA VOLNÉM TRHU

NA POMEZÍ MONETÁRNÍ A VNĚJŠÍ OBCHODNÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

NÁKUP/PRODEJ NA MĚNOVÉM TRHU

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

FISKÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY VÝŠÍ A STRUKTUROU ZDANĚNÍ
DOMÉNA PARLAMENTU

PŘÍMÉ DANĚ

PLÁTCE A POPLATNÍK TOTOŽNÝ

NEPŘÍMÉ DANĚ

PLATÍ POPLATNÍK PROSTŘEDNICTVÍM PLÁTCE

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

FISKÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY VÝŠÍ A STRUKTUROU ZDANĚNÍ
DOMÉNA PARLAMENTU

PŘÍMÉ DANĚ

PLÁTCE A POPLATNÍK TOTOŽNÝ

DAŇ Z PŘÍJMU **FO** A **PO**, DAŇ Z NEMOVITOSTI, DĚDICKÁ DAŇ, DAROVACÍ DAŇ...

NEPŘÍMÉ DANĚ

PLATÍ POPLATNÍK PROSTŘEDNICTVÍM PLÁTCE

VŠEOBECNÁ NEPŘÍMÁ DAŇ

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY – UVALENA NA NÁKUP TÉMĚŘ VEŠKERÉHO ZBOŽÍ A SLUŽEB

VÝBĚROVÁ NEPŘÍMÁ DAŇ

SPOTŘEBNÍ DAŇ – UVALENA NA ZBOŽÍ, JEŽ VYTVÁŘÍ ZÁTĚŽ (EKOLOGICKOU, ZDRAVOTNÍ...)

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

FISKÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY VÝŠÍ A STRUKTUROU ZDANĚNÍ
DOMÉNA PARLAMENTU

ZDANĚNÍ PŘÍJMU

ZDANĚNÍ MAJETKU

ZDANĚNÍ SPOTŘEBY

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

FISKÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY VÝŠÍ A STRUKTUROU ZDANĚNÍ
DOMÉNA PARLAMENTU

ZDANĚNÍ PŘÍJMU

DAŇ Z PŘÍJMU FO A PO

ZDANĚNÍ MAJETKU

DAŇ Z NEMOVITOSTI

ZDANĚNÍ SPOTŘEBY

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY, SPOTŘEBNÍ DAŇ

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

DŮCHODOVÁ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY VÝŠÍ A STRUKTUROU VÝDAJŮ STÁTU
DOMÉNA VLÁDY A PARLAMENTU

STÁT JAKO ZAMĚSTNAVATEL

PŘÍJMY STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ JAKO ZDROJ POPTÁVKY

STÁT JAKO VELKÝ VZOROVÝ ZAMĚSTNAVATEL

VÝVOJ PŘÍJMŮ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ JAKO VZOR PRO VÝVOJ V SOUKROMÝCH FIRMÁCH

MINIMÁLNÍ MZDA

STANOVENÍ NEJNIŽŠÍ LEGÁLNÍ HRANICE

PŘEROZDĚLOVÁNÍ

SOCIÁLNÍ DÁVKY A VÝDAJE

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

VNĚJŠÍ OBCHODNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

OVLIVŇOVÁNÍ EKONOMIKY OVLIVŇOVÁNÍM DOVOZU A VÝVOZU
DOMÉNA VLÁDY, PARLAMENTU I CENTRÁLNÍ BANKY

CELNÍ POLITIKA

ZATÍŽENÍ DOVOZU CLEM

OTEVŘENÍ PŘESHHRANIČNÍHO EKONOMICKÉHO PROSTORU

KVANTITATIVNÍ RESTRIKCE

OMEZENÍ MNOŽSTVÍ DOVÁŽENÉHO ZBOŽÍ

OTEVŘENÍ VOLNÉHO OBCHODU

OPERACE NA VOLNÉM TRHU

ZMĚNA CENY VÝVOZU/DOVOZU ZMĚNOU KURZU

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

LIBERÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

VYCHÁZÍ Z MYŠLENEK EKONOMICKÉHO LIBERALISMU

VOLNÝ TRH JAKO ZÁKLAD EKONOMICKÉHO RŮSTU

MINIMÁLNÍ STÁT

STABILITA TRHU

NÍZKÉ DANĚ

OMEZENÍ VÝDAJŮ STÁTU

ODSTRANĚNÍ CEL A RESTRIKČÍ

PREFERENCE NÍZKÉ INFLACE

PREFERENCE MONETÁRNÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

KEYNESIÁNSKÁ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

VYCHÁZÍ Z MYŠLENEK KEYNESIÁNSTVÍ

TRH REGULOVÁN STÁTEM

ŘEŠENÍ SOCIÁLNÍCH PROBLÉMŮ

VYŠŠÍ STÁTNÍ VÝDAJE A INVESTICE

VYŠŠÍ MÍRA PŘEROZDĚLOVÁNÍ

PREFERENCE NÍZKÉ NEZAMĚSTNANOSTI

PREFERENCE FISKÁLNÍ A DŮCHODOVÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY